

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000
Letna naročnina » 6.000
Letna inozemstvo » 8.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVII. - Štev. 42 (1374)

Gorica - četrtek, 23. oktobra 1975 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Novi verski zakon v Sloveniji

V ljubljanskem Delu smo brali: »Osnutek zakona o pravnem položaju verskih skupnosti je te dni, potem ko je bil pripravljen v ustreznih organih skupščine, v koordinacijskem odboru pri RK (Republiški komite) SZDL in v slovenskem duhovniškem društvu, izročjen v javno razpravo.« (Delo, 8 oktobra 1975.) Ker je novi zakon dan v javno razpravo, se držnemo tudi mi povedati nekaj misli o tem zakonu, ker se tudi mi čutimo del slovenskega naroda in slovenske Cerkve.

KAJ DOLOČA NOVI ZAKON

Osnutek novega zakona o verskih skupnostih za Slovenijo sprejema skoro v celoti dosedanj zakon o istem predmetu, ki je veljal za celo Jugoslavijo. Poleg tega ima novi zakon še dva člena, ki sta njemu lastna.

Predvsem je tu člen 5, ki pravi: »Prepovedano je v okviru verskih skupnosti ali njihovih organov organizirati in opravljati dejavnost splošnega ali posebnega družbenega pomena in ustanavljati organizme za tako dejavnost.«

V enem nadaljnjih členov je določeno, da se prekrški zoper določila v verskem zakonu kaznujejo z zaporno kaznijo do treh mesecev, dočim so se po starem zakonu kaznovali z globo.

RAZLAGA NOVEGA ZAKONA

Tone Poljšak, podpredsednik komisije SRS za vprašanja verskih skupnosti v Sloveniji takole razlaga člen 5: »Z določitvijo, da verska skupnost ne more opravljati dejavnosti, ki je splošnega ali posebnega družbenega pomena, je z generalno klavzulo postavljena meja tako imenovanemu prodoru verske skupnosti na razna področja družbenega dogajanja in vpliva, ki se mu del cerkva in cerkvenih krogov pri nas še ni ali pa ni povsem odrekal. Naša zakonodaja namreč predvideva in uveljavlja za vse pomembnejše družbene dejavnosti, kot so npr. organizacije osnovnega, srednjega in visokega šolstva ter izobraževanja na delovnem mestu, kulturne dejavnosti, zdravstvenega in socialnega varstva, otroškega varstva, športne in rekreacijske dejavnosti, komunalnih uslug in določenih gospodarskih ter drugih dejavnosti, da jih z zakonom opredeli kot dejavnosti, ki so splošnega ali posebnega družbenega pomena. Vse dejavnosti, ki jih posebna zakonodaja opredeljuje kot dejavnosti splošnega ali posebnega družbenega pomena, so torej področja, kjer verske skupnosti ne morejo organizirano delovati.«

V zvezi s tem bi veljalo še posebej omeniti karitativno ali dobrodelno dejavnost, ki je eminentna za večino verskih skupnosti. Tudi za to dejavnost velja, da verske skupnosti zanjo ne morejo ustanavljati posebnih organizmov, služb in podobno. Ničče pa ne bo preprečeval dobrodelnega delovanja vernikov, ki se lahko pokaže predvsem v vseh javnih akcijah solidarnosti, pa tudi v neposrednem intimnem odnosu do tistih, ki so pomoči potrebni. Dosedaj nas je motilo in tudi v bodoče družba ne bo dopustila takšnih oblik karitativne dejavnosti verskih skupnosti, ki je z javnim nastopanjem po svojih oblikah in enostranski usmerjenosti izjubljala svoj temeljni namen in že mejila na politično propagando.« (Nedeljski dnevnik, 28. septembra 1975.)

Rudi Cačinovič, predsednik verske komisije, je pa izjavil: »Smo in bomo proti javnemu nastopanju verskih skupnosti v organizirani karitativni dejavnosti, ki je enostranska in mejni na politično propagando.« (Delo, 9. oktobra 1975.)

NASE OPOMBE K NOVEMU ZAKONU

Iz besedila zakona in iz razlage obeh veljavov verske komisije je dovolj razvidno, kaj je namen 5. člena v novem zakonu o verskih skupnostih. Delovanje Cerkve hoče še bolj kot do sedaj omejiti na strogo versko področje ter preprečiti kakršno koli pojavanje Cerkve in vernikov

izven svetišč. Toda pojdemo po vrsti.

1. Kako je nastal osnutek novega zakona? Pripravili so ga v raznih zaprtih krogih, tudi v duhovniškem društvu. Kaj so o novem zakonu rekli duhovniki v tem društvu, ni znano. So zakon sprejeli, kot jim je bil predložen? So mu oporekali? So zahtevali, da se popravi? Ne vemo. Eno drži: Slovenska vlada v Ljubljani se ni posvetovala s slovenskimi škofi o novem zakonu in ne z voditelji ostalih verskih skupnosti v Sloveniji. Vsaj javnosti to ni znano. Pač pa je dala osnutek v razpravo duhovniškemu društvu. S tem je slovenska partija znova pokazala neobčutljivost za realnost v katoliški Cerkvi. Jugoslovanska zvezna vlada je ob sklepanju konkordata s katoliško Cerkvijo vedela, da se mora obrniti na Sv. sedež, ljubljanska vlada noče vedeti, da slovenske Cerkve predstavljajo in zastopa konferenca slovenskih škofov in ne kako duhovniško društvo. Zato vidimo v načinu, kako je prišlo do osnutka novega zakona o verskih skupnostih, ponizanje slovenske Cerkve in s tem slovenskih vernikov, ki še vedno tvorijo ogromno večino slovenskega naroda. Vlada ni smatrala, da je slovenska Cerkve zmožna dialoga z oblastmi v Sloveniji. In to v času po drugem vatikanskem koncilu, ki je tako močno uveljavil samostojnost in odgovornost krajevnih Cerkva. Za sobesednika si je vlada izbrala duhovniško društvo in ne slovensko škofovsko konferenco ali vsaj škofijske duhovniške svete.

2. Novi zakon v členu 5 odreja Cerkvi pravico do ene njenih bistvenih dejavnosti, namreč do javne in organizirane dobrodelnosti. Takšna dejavnost je lastna Cerkvi od apostolskih časov dalje. Poročajo Apostolska dela: »Dvanajsteri so sklicali množico učencev in rekli: Ne bi bilo prav, da bi mi opuščali božjo mizo in oskrbovali mize. Izberite si torej, bratje, izmed sebe sedem mož, ki so na dobrem glaslu, polni Duha in modrosti; nje bomo postavili za to opravilo.« Izvolili so Stefana in še šest drugih mož, ki jih poznamo kot prve diakone (Apd 6, 3). V zvezi s tem izjavlja zadnji koncil: »Sv. Cerkve si dela ljubezni (karitativnosti) lasti kot svojo dolžnost in pravico, od katere ne more odstopiti« (Odllok o laiškem apostolatu, 8).

Kaj bi se zgodilo po novem zakonu v Ljubljani apostolom in prvim diakonom? Aretirali bi jih in obsodili na zapor do treh mesecev, češ da so se pregrešili zoper zakon o verskih skupnostih, ki prepoveduje Cerkvi »organizirati in opravljati dejavnosti splošnega in posebnega družbenega pomena.«

3. Ze iz tega je videti, da je novi zakon zanka, ki se vanju ulovi sliherni duhovnik in katoliški laik. Omenili smo, kako Tone Poljšak tolmači dejavnosti »splošnega in posebnega družbenega pomena«. Vanje vključuje vse, kar ni strogo versko: kulturo, šport, rekreacijo, otroško varstvo in podobno. Zato bo nastalo vprašanje: Kaplan se podi z otroki okrog cerkve in brca z njimi žogo; ali ne krši s tem čl. 5 novega zakona?

Katehizinja se po končani veroučni uri ustavi z otroki in z njimi ob spremljanju kitare poje popevke; ali ni to zoper novi zakon? Župnik gre z romarji na Brezje; popoldne jih pelje na Bled ali k Bohinjskemu jezeru; tam se nekateri kopajo, drugi veslajo s čolni in župnik z njimi; ali ni to prekršek 5. člena verskega zakona? Kajti vse to bi lahko vzeli kot »dejavnost splošnega ali posebnega družbenega pomena«, saj ne molijo rožnega venca in niti ne ponavljajo deset božjih zapovedi.

Dalje: v Ognjišču je posebna rubrika »Poštni predal dobrote«. V njem otroci objavljajo svoje darove za misijone, za razne bolnike, invalide itd. Ali bo to še dovoljeno?

Člen 5 je torej silno dvoumen in utegne postati prava past, ki se bo vanj lahko vsakdo ulovil.

Predsednik Leone italijanski javnosti

Prejšnji teden je italijansko politično javnost vznemirilo dvoje dogodkov: odstop predsednika poslanske zbornice Sandra Pertinija, ki ga je kasneje sicer preklical in poslanica predsednika republike obema poslanskima zbornicama ter po njima vsej italijanski javnosti.

KRIČEČE RAZLIKE V PLAČAH

V glasilu republikancev »La Voce Republicanca« je nedavno izšel članek o pretirano visokih plačah, ki jih imajo uslužbenci obeh zbornic, tj. parlamenta in senata. Podpredsednik vlade republikanec La Malfa že ves čas opozarja, da je treba tudi na državnem področju bolj varčevati, ako hoče vlada ohraniti državni proračun v sedanjih mejah.

Članku v republikanskem glasilu je sledil zakonski predlog Oskarja Mammija, tudi republikanec, naj parlament izvede preiskavo o razlikah med plačami. Mammì bi rad zvedel, kakšne plače prejemajo nameščenci pri predsedništvu republike, pri ustavnem sodišču in vrhovnem sodnem svetu.

Listi so nato kot primer pretiranih plač navedli položaj nameščencev poslanske zbornice. Tako prejema njen tajnik 2.972.500 (skoro tri milijone!) lir na mesec, strojepiska pa 1.108.200 lir na mesec.

Razlika med nameščenci parlamenta in v državnih uradih je strahotno kričeča, saj zasluži državni uradnik z enakim položajem komaj 284.000 lir na mesec. Paznik v parlamentu prejema malo manj kot pol milijona, strojepiska v parlamentu pa je šla v pokoj s pokojnino 900.000 lir na mesec. Res prava »džungla plač«, kot so časopisi ta položaj označili.

Medtem pa so plače pri predsedništvu vlade v primerjavi s plačami v parlamentu skrajno nizke. Arhivar z 32 leti službe prejema npr. 246.130 lir na mesec, kar je tudi začetna plača diplomata. Najvišjo plačo (1.202.877 lir mesečno) bi moral imeti, vsaj na papirju, predsednik kasacijske

ga sodišča, dejansko pa drugi, npr. tajnik poslanske zbornice, prejemajo mnogo več.

Državnih nameščencev je v Italiji 1.221.939. Zanje gre iz državne blagajne na leto 8.381 milijard 694 milijonov lir. Številke, ki so astronomsko visoke in se jih komaj predstavljamo.

Kritika republikanskega glasila je najbolj prizadela predsednika poslanske zbornice Sandra Pertinija, ki se prišteva k socialistom. Napisal je pismo na podpredsednika vlade La Malfo in mu najavil svoj odstop kot predsednik poslanske zbornice. S to gesto je hotel braniti ugled ustanove, ki ji načeljuje, čeprav priznava, da je bila kritika republikancev v bistvu utemeljena.

Pertini je še omenil v pismu, da se je sam odpovedal zadnjemu povišku, ki je bil priznan članom parlamenta in da je sedaj njegova plača za 200.000 lir nižja od plače strojepiske. »Vsa moja prizadevanja, da bi se uredile razmere, ki sem jih prejel od prednikov, so bila zaman.«

Napoved Pertinijevega odstopa je močno odjeknila v javnosti. Pertini, velik demokrat in odločen antifašist, znan po nepristranosti pri izvajanju svoje službe v parlamentu, je prejel številna solidarnostna pisma in pozive, naj ostane na svojem mestu. Tudi predsednik republike Leone ga je pozval, naj »zaradi obče državne koristi« ne odstopi. Pertini je prošnjam ugodil in odstop preklical.

Seveda pa se s tem preklicem vprašanje »džungle plač« ni rešilo. Odgovornost zanjo imajo predvsem politične stranke, ki so hotele svoje člane čimbolj nagraditi.

Zmendeni notranje politični položaj, v katerem je »džungla plač« le eden od kričečih primerov, je nagnil predsednika Leoneja, da javno nastopi s svojo poslanico italijanskemu narodu. Prej je to že poizkusil v obliki izjav, ki jih je dal uredniku milanskega lista »Il Corriere della Sera«, a brez zaželenega učinka.

Rimska Cerkve bije plat zvona

V Rimu bodo čez nekaj mesecev občinske volitve. Tedaj bi se znalo zgoditi, da bodo v večnem mestu prvič prevzeli oblast komunisti. Ta možnost je nagnila kardinala vikarja rimskega mesta Uga Polettija, da je sklical 9. oktobra rimske župnike in jim pri zaprtih vratih objasn timer stališče Cerkve do komunizma v času, ko se tudi mnogi verniki (vštevši duhovnike in nekatero škofo) navdušujejo

ZAKLJUČEK

Kaj torej reči k novemu zakonu? Po našem mnenju bo to velik korak nazaj v čase stalinistične nestrpnosti v Sloveniji. Takšen kot je, ne bo pomagal k pomirjenju in k ureditvi odnosov med državo in verskimi skupnostmi v Sloveniji, temveč bo postal vir neprestanih konfliktov. Če je to namen slovenske partije, ga bo z novim zakonom o verskih skupnostih gotovo dosegla. In vendar bi že zaradi mednarodnega ugleda Socialistične republike Slovenije kazalo, da živi v miru s katoliško Cerkvijo in ostalimi verskimi skupnostmi, ne pa da išče z njimi novih sporov.

K. H.

za neko povezavo krščanstva z marksizmom.

»Komunizem — je dejal kardinal Poletti — je tudi danes kot je vedno bil in vedno bo marksistični materializem. Iz taktičnih razlogov se lahko zateka k verski strpnosti, a v bistvu je in bo ostal brezbožna. Če pride v Rimu na oblast, morda ne bo sprožil takoj borbe proti Bogu, hotel pa bo iz Rima napraviti mesto brez Boga.«

Ne gre za politične in upravne interese, ki so pri prihodnjih občinskih volitvah v Rimu v igri; gre za vero in dušo. Prav zato pričakujemo od političnih osebnosti, ki imajo vero, da temeljito pregledajo svoje ravnanje. Naj bo vsem jasno: nikdar ne bom soglašal s tistimi, ki popuščajo na ljubo komunizmu in marksizmu. In tega ne bom nikdar dovolil tudi svojim sodelavcem!«

Protestni pohodi molka

V Švici so bili po raznih mestih, zlasti v Bernu in Zürichu protestni »pohodi molka«, v katerih so pripadniki krščanskih veroizpovedi zahtevali svobodo vere in verskega pouka v Sovjetski zvezi in drugih vzhodnih državah.

DESET POGLAVIJ POSLANICE

Predsednik Leone na začetku poslanice ugotavlja, da obstaja v državi kljub režimu svobode, demokracije in socialne pravičnosti občutek nezadovoljstva. Država je v krizi, čeprav obstajajo zadostne sile, da bi se krize energično lotili in jo uspešno rešili.

Prvo poglavje je posvečeno parlamentu, ki svojega dela ne opravlja dovolj hitro in učinkovito; drugo poglavje govori o zastarelosti zakonodaje v zvezi z vladno dejavnostjo; tretje poglavje kritizira stanje v javni upravi. Javni funkcionarji bi se morali zavdati svojih dolžnosti. To velja tudi za sodnike. Rešiti bi bilo treba kočljivo vprašanje pokojnin. Postopek za njih doseg je vse predolg.

Deželni ureditvi je posvečeno četrto poglavje. Bolj bi bilo treba uveljaviti tudi pomen manjših krajevnih uprav. V petem poglavju se Leone izreka za oživitve vsedravnega sveta za gospodarstvo in delo (CNEL) in za reformo vrhovnega vojaškega sodišča.

Sesto poglavje govori o reformi pravosodja. Sodne urade bi bilo treba preurediti, skrajšati formalnosti pri postopku, hitreje ugotoviti pristojnost v kazenskih zadevah. Spričo vedno večjih zločinov bi bilo treba državljanu bolj uspešno zavarovati, glede začasne svobode pa bolj strogo postopati.

Najdaljše poglavje je sedmo. Posvečeno je gospodarskemu položaju v državi. Gospodarska kriza ni samo posledica mednarodnih dejavnikov, temveč tudi in predvsem notranjih struktur. Potrebno je realistično gospodarsko načrtovanje, beg kapitala v tujino je treba zajeziti, vprašanje nesorazmerij v plačah pogumno načeti. Leone tudi omenja neopravičeno izostajanje delavcev iz službe tako v javnem kot zasebnem področju. Škodljivi so tudi medtedenski prazniki, ki bi jih bilo treba odpraviti. Leone se je nadalje zavzel za socialno skrbstvo, za ljudska stanovanja in za korenito obnovo davčnega sistema, ki naj ne zadene le stalnih dohodkov.

Osmo poglavje obravnava sindikalno dejavnost. Uresničiti je treba 39. člen ustave, ki zadeva svobodo sindikalnega združevanja in 40. člen, ki zagotavlja pravico do stavke. Ta pravica sicer mora ostati, a ne sme priti do njene zlorabe, kajti nekontroliran val stavk je eden dejavnikov sedanje gospodarske krize.

V devetem poglavju je govora o korupciji, ki jo je treba kaznovati z veliko strogostjo, v zadnjem, desetem, pa Leone predloga ustavno reformo, po kateri predsednik republike ne bi mogel biti več izvoljen za novo mandatno dobo.

Na zaključku poslanice Leone ugotavlja, da je zaradi krize vrednot mladina zmedena in brez idealov, k čemur je mnogo prispevalo tudi socialno neravnovesje v družbi. Državljanom je treba vrniti vero v demokracijo in svobodo ter jih rešiti občutka negotovosti in strahu.

Svoboda — je predsednik Leone zaključil svojo poslanico — je najvišja in nenadomestljiva dobrina, a povezana mora biti s pravičnostjo.

Deset let sinode škofov

Pred desetimi leti, 15. septembra 1965 je papež Pavel VI. ustanovil sinodo škofov in s tem izpolnil željo II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora.

V teku desetletnega življenja se je škofovska sinoda sestala štirikrat in obravnavala vprašanja izredne važnosti za življenje v cerkveni skupnosti in v civilni družbi. Zbrani škofje so razpravljali od službenega duhovništva do pravičnosti na svetu, od škofovske zbornosti do evangelizacije in dviga človeštva.

RUBINOVE IZJAVE

Glavni tajnik škofovske sinode msgr. Rubin, ki je že na delu za pripravo naslednjega zasedanja, ki bo leta 1977, je dal vatikanskiemu radiu v zvezi z desetletnico ustanove tele izjave:

V teku zadnjega zasedanja sveta glavnega tajništva škofovske sinode, ki je bilo prve dni marca lanskega leta, so člani tega sveta stavili nekatere predloge za prihodnjo sinodo. Sv. oče je hotel, predno se odloči za izbiro teme, vedeti za mnenje škofovskih konferenc in vodij kongregacij rimske kurije. Zainteresiranim sem zato poslal konec preteklega meseca v zvezi s tem posebno okrožnico. Se vedno prihajajo glavnemu tajništvu odgovori in nasveti na to vprašanje z odgovarjajočimi obrazložitvami in utemeljitvami.

Glavno tajništvo sedaj prouču-

je vse te predloge in bo poskrbelo za posebno poročilo o njih, ki ga bo potem predložilo sv. očetu. Čim bo sv. oče določil temo za prihodnjo sezono, bo naša naloga pripraviti prvi osnutek o predmetu. Ta osnutek bo služil škofovskim konferencam kot podlaga za razpravljanje, ki naj bi ga izvedle v krajevnih Cerkvah.

Ta listina, ki se imenuje lineamenta, tj. glavne linije teme, bo potem ko jo bo glavno tajništvo pripravilo in jo bo odobril sv. oče, poslana patriarhom-metropolitom vzhodnih Cerkva, predsednikom škofovskih konferenc in vodjem kongregacij rimske kurije s prošnjo, naj pošljejo tajništvu svoje pripombe, predloge in nasvete o temi in v pogledu njene razpravljanja.

Predvideva se, da bo potrebno za študij in posvetovanje te prve listine s strani omenjenih organizmov najmanj eno leto. Nato bodo pripombe in predlogi, ki bodo prispeli, služili glavnemu tajništvu za sestavo osnutka, ki bo moral predstavljati osnovo razprav na sinodi.

Naši odnosi s škofi se razvijajo prek škofovskih konferenc in se nanašajo na vse, kar je v zvezi s pripravo sinodalnih zasedanj. Glavno tajništvo sinode se pri svojem delu drži smernic, ki jih vsebuje Motu proprio »Apostolica sollicitudo«, ki je bil objavljen 15. septembra 1965 in je z njim papež Pavel VI. ustanovil sinodo škofov.

Cona B. socialist Giuricin in Slovenci

(PISMO IZ TRSTA)

Uradno sporočilo predstavnikov Italije in Jugoslavije o doseženem sporazumu glede priznanja dokončne meje med obema državama, kakor jo je začrtal Londonski sporazum iz leta 1954, je tržaško prebivalstvo sprejelo kot povsem naraven in realen zaključek mučnega povojnega vprašanja glede pripadnosti Trsta in zahodne obalne Istre.

Tudi pretežna večina istrskih beguncev, ki so po drugi svetovni vojni zapustili svojo deželo, se je povsem sprijaznila z novo stvarnostjo in ni politično reagirala na zadnji sporazum. Tudi italijansko vsedržavno in krajevno časopisje je pozitivno vzelo na znanje prizadevanje beograjske in rimske vlade, da odstraniti se zadnje pravne dvome in negotovosti glede obmejne razmejitve.

Eden redkih časopisov, ki se je naravnost ostro zagnal proti temu nadaljnjemu koraku sprave med Italijo in Jugoslavijo, je tržaški »Il Piccolo«, ki se je drugače vsa ta leta znal spretno pretvarjati, a je

sedaj spet pokazal svoje pravo lice. V svoji ihti je šel celo tako daleč, da je začel prikazovati Rim in rimsko vlado kot glavna krivca za sedanje stanje tržaškega mesta in njegovega pristanišča, potem ko se je svoj čas po končani vojni najbolj potegoval za njegovo priključitev Italiji.

Slovenci se takšnemu Piccolovemu pretvarjanju prav nič ne čudimo, ker iz lastnih izkušenj vemo, da volk včasih menja dlako, ne pa svoje živalske narave. Čudimo pa se bolj nekaterim znanim predstavnikom političnega življenja, ki se očitno niso še mogli znebiti v novi politični situaciji ter so do zadnjega skušali ribariti v kalnem.

V mislih imamo ne toliko predstavnike neofašistične stranke, ki so pač idejni nasledniki propadlega fašističnega režima, ampak recimo vodilnega predstavnika socialistične stranke (PSI) Giannija Giuricina ter dva republikanska občinska svetovalca. Prav tako se je javnost čudila protestnim izjavam upokojenega ško-

fa msgr. Santina.

Kot ročeno, je največ prahu dvignil primer socialističnega Giuricina — ki je med drugim imel funkcijo tržaškega podžupana. V svojem govoru v občinskem svetu se je odločno postavil proti temu, da italijanska vlada prizna sedanjo mejo med bivšima conama A in B Svobodnega tržaškega ozemlja za dokončno. Po njegovem bi jo bilo treba ohraniti kot »začasno« in tako čakati na priložnost, da bivša cona B pride spet pod Italijo. Takšno zadržanje je opravičil z dejstvom, ker je on sam doma iz Istre. Kako se to ozko osebno domačijsko stališče sklada z internacionalističnimi načeli socializma, je prava uganka.

Kakšno vlogo je ta socialist Giuricin igral v PSI, nam nazorno prikazuje navdušenje dnevnika »Il Piccolo« nad njegovim zadržanjem, itako da mu je z velikim poudarkom objavil celoten govor, ki ga je imel v tržaškem občinskem svetu.

Isti list je dal precejšnjo objavo tudi Giuricinovi pobudi, ki je, kot znano, pred nekaj tedni prijavil javnemu tožilstvu na sodišču potek potročnega postopka v slovensčini na tržaški občini, ki ga je opravil slovenski odbornik dr. Dolhar. Kaj ga je pa motilo pri slovenski poroki kot socialistični, saj tu ni bila vmes nobena cona B ali Istra?

Iz tega se vidi, kako se je znal spretno prikrivati v socialističnih vrstah, čeprav je zastopal vse prej kot socialistična načela. Čudno je tudi, da ga je strankino vodstvo nemoteno pustilo izvajati politiko proti pravicam Slovencev in ga pozvalo k odgovornostim šele sedaj ob primeru obmejnega sporazuma!

Iz vseh teh dejstev in dogajanja lahko kot Slovenci potegnemo logične in pametne zaključke, da v italijanski stranki imajo lahko tu pa tam bolj odprte ljudi za naše probleme, a zanje ne bodo stranke šle v ogenj. Tako bo tudi v prihodnosti: predvsem od nas samih bo odvisno, koliko pravic bomo uživali. Skratka, nasloniti se moramo še bolj kot v preteklosti na lastne politične, gospodarske in druge sile. - Opazovalec

Sestalo se je tajništvo Slovenske skupnosti

V Gorici se je 17. oktobra sestalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki je svoje zasedanje posvetilo več važnim problemom. Posebej je bil govor o krizi, ki je dejansko, čeprav še ne formalno, zajela deželno vlado; govor je bil nato o odmevih na doseženi sporazum glede dokončne ureditve meje med Italijo in Jugoslavijo, o slovenski šolski problematiki ter o seminarju Slov. skupnosti v Steverjanu.

V uvodnem delu je deželni tajnik Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka poročal o razgovorih, ki jih je imel 15. in 17. oktobra z deželno tajnikoma PSI Tringalejem in DC Tonuttijem. Na teh ločenih sestankih je Slovenska skupnost ponovno opozorila na še nerešena vprašanja slovenske narodne skupnosti v deželi, ki morajo biti postavljena v ospredje, posebej v tem obdobju, ko je bil sklenjen sporazum med Italijo in Jugoslavijo glede dokončne ureditve meje in drugih odprtih vprašanj. Dr. Stoka je deželnega tajnika DC opozoril tudi na stališče Slovenske skupnosti, ki je odločno proti taki zaščiti Krasa, kot si jo danes zamišlja deželni odbor. Tonutti je Slovenski skupnosti izročil spomenico DC, ki obravnava sedanje politično stanje v deželi ter odnose DC z drugimi političnimi silami.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je nato razpravljalo o vsebini pisma, ki mu ga je PSI poslala 10. oktobra, in v katerem predlaga sestanek vseh strank ustavnega loka v zvezi z novo nastalim položajem v naši deželi, posebej po letošnjih junijskih volitvah.

Tajniškemu poročilu je sledila diskusija, v katero so posegli člani deželnega tajništva, in sicer goriški pokrajinski tajnik Paulin, tržaški pokrajinski tajnik Dolhar, predsednika svetov Harej in Bratuž, Marjan Terpin, Mljač in drugi.

Po izčrpani diskusiji je deželno tajništvo sklenilo, na podlagi iznešenih stališč, sprejeti vabilo deželnega komiteja PSI na sestanek o perečih problemih na ravni strank ustavnega loka, in tu vztrajati na predlogu, da se ustvari v deželnem svetu večina, kateri bodo rešitve vprašanj slovenske narodne skupnosti bistvene važnosti, tudi v luči zakonskih predlogov, ki jih je Slovenska skupnost predložila v deželnem svetu.

V zvezi s sporazumom med Italijo in Jugoslavijo je deželno tajništvo Slovenske skupnosti potrdilo pozitivno oceno. V pričakovanju objave dokončnega besedila sporazuma pa si pridržuje pravico analitične ocene posameznih delov sporazuma. Vendar že iz do sedaj znanih podatkov izhaja, da se bodo morali pripadniki slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Julijski krajini trdno nasloniti na lastne sile, kajti izkušnje učijo, da se nobeni sporazumi in izjave dobre volje ne izvajajo avtomatično, ampak je potrebna politična in moralna volja večine in odločnost in vztrajnost prizadetih manjšine, da se stalno in enotno bori za izvajanje sprejetih obveznosti do nje.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti se je nato odločno zavzelo za odprtje slovenskih šol v videmski pokrajini ter za rešitev vseh še nerešenih vprašanj slovenskih šol v Trstu in Gorici, še posebej za ureditev primernih šolskih poslopj

in za takojšnje ponovno odprtje četrtega razreda slovenskega trgovskega strokovnega zavoda v Gorici, za ustanovitev katerega se je slovenske politična stranka vedno zavzemala.

Zborovanje zastopnikov evropskih škofovskih konferenc

V Rimu je bilo od 14. do 18. oktobra zborovanje zastopnikov evropskih škofovskih konferenc, ki so razpravljali o naslednjih vprašanjih: škof v službi vere, poslanstvo škofa kot služba vere, učiteljska služba v Cerkvi in bogoslovna znanost. Tajnik evropskih škofovskih konferenc je naš rojak dr. Lojze Suštar. On pripravlja ta simpozij evropskih škofov.

Jubilej uniatske Cerkve na Dunaju

Pred 200 leti so dobili ukrajinski verniki, ki so se združili s katoliško Cerkvijo, svojo farno cerkev in semenišče na Dunaju. Takrat je bil namreč velik del Ukrajine vključen v avstrijsko cesarstvo. V zvezi s to obletnico so bile 11. in 12. oktobra letos velike slovesnosti na Dunaju. V cerkvi sv. Barbare, ki jo upravljajo ukrajinski uniati, je bila koncelebrirana maša pod vodstvom nadškofa dr. Bukatka iz Beograda, v dvorani znanstvene akademije pa je bila slavnostna prireditev, ki se je udeležil tudi predsednik avstrijske republike dr. Kirschlager.

Bralci pišejo

Ali je tobak res tako škodljiv?

Pred petdesetimi leti niso bili zdravniki tako prepričani kot danes, da povzroča tobak težke bolezni kakor so pljučni rak, razna obolenja na prebavnih itd., vendar so ga vedno odsvetovali mladini, šibkim in bolehnim osebam. Zenske v tistih časih niso kadile, razen kakšne osamljene mestne dame, na deželi smo pa videli včasih kakšno ciganko s cigareto v ustih.

Sedaj pa hočejo nekatere ženske biti tudi v tej slabosti navdaj enakopravne z moškimi, čeprav trdijo zdravniki, da lahko povzročijo nikotin pri materinstvu hude posledice za potomstvo.

Ce potujemo z vlakom, ki prevaža študirajočo mladino, se lahko pričujemo, kako tekmujejo mladoletna dekleta s svojimi kolegi v puhanju dima, ne oziraje se na to, če je sopotnikom prav ali ne. Tudi po mestu jih srečujemo v manjših skupinah s knjigami v levici in cigareto v desnici.

Bati se je, da bo ta za zdravje in žep zelo škodljiva moda prodrla tudi v vrste naše mladine; zato bi bilo prav, da bi naši zdravniki kaj več napisali o učinku nikotina na naš organizem. Dijaški klubi in krožki naj bi na enega svojih sestankov povabili predavatelje, ki bi jih podrobneje seznanili s tem problemom.

Ce so veliki narodi začeli boj proti kajenju, smo dolžni tudi mi skrbeti za zdrav našo mladino. Namesto cigaret, ki praviijo, da so željbi za rakev, si bomo raje preskrbeli dobro čtivo in več prispevali v kulturne namene v tej splošni krizi.

Zaskrbljeni oče

V »Letu žena«, ki ga letos človeštvo praznuje, tudi afriška žena prihaja vedno bolj do veljave. Njena udeležba pri bogoslužju, bodisi pri branju beril ali prošnji bodisi pri folklorni glasbi je postala nekaj vsakdanjega

Zapleteni položaj v Libanonu

V poročilih na radiu in v časopisju skoro ne mine dan, da ne bi bilo govora o ponovnih bojih med palestinskimi gverilci, ki so mohamedanci ter med falangisti, ki so kristjani. Vlada se sicer trudi, da bi sprti stranki pomirila, toda boji vedno znova izbruhnjo, tako da je število mrtvih in ranjenih že preseglo število tisoč.

Nekateri so izrazili mnenje, naj bi Libanon razdelili v dve državi z mohamedansko in krščansko večino, a to bi prispevalo k še večji napetosti v deželi. Treba je storiti vse, da se prepreči verska vojna.

Kako je moglo priti do teh notranjih nasprotnosti? Vzroki so čisto politični, a se žal krijejo z interesi obeh verskih skupin. V Libanonu je skoraj polovica prebivalstva mohamedanske vere, druga polovica pa so maroniti, tj. vzhodni kristjani, ki so združeni z Rimom.

Vlada v Libanonu je v sporu med Izraelom in Arabci uradno nevtralna, toda ta nevtralnost je kaj krhka, saj so se palestinski gverilci po izgonu iz Jordanije zatekli v južni Libanon, od koder uprizarjajo izpade na izraelsko ozemlje. Izraelci jim vračajo milo za drago. Tisti, ki so pri tem najbolj prizadeti, so domačini.

Zato zahtevajo maronitski kristjani že dolgo časa od vlade, naj onemogoči Pale-

stincem vojne akcije na libanonskem ozemlju. S tem pa mohamedanski del prebivalstva, ki simpatizira z gverilci, ne soglaša. Tako je prišlo do prvih spopadov.

Zelo pa se je stvar pred kratkim zaostrila, ko so mohamedanci iz vasi Myriat napadli samostan Deir in pri tem umorili tri maronitske menihe, iz okolice pa je moralo bežati okoli 15.000 kristjanov v mesto Tripoli v severnem Libanonu, ker so tamkajšnje krščanske vasi gverilci obstrlevali z granatami.

Maronitski kristjani imajo svojo lastno domovinsko obrambno organizacijo, ki jo na kratko kličejo »falangos«. Seveda nimajo ti falangisti ničesar skupnega s kakim fašizmom kot bi jih rada levičarska propaganda označila. Ko je bilo to gibanje pred 30 leti ustanovljeno, si je nadelo naslov »Libanonsko socialdemokratsko gibanje«. Tudi danes še vedno zastopa krščanski socialni program, torej je vse prej kot desničarsko.

Gibanje vodi trenutno Pierre Gemayel, ki ima dobro organizirano mladino, katera je tudi oborožena. Gemayel stoji na stališču, naj palestinski begunci ne dobijo libanonskega državljanstva, ker bi s tem število mohamedancev v državi nesorazmerno naraslo in prevrnilo obstoječe razmerje med obema verskima skupnostima.

S TRŽAŠKEGA

»Lurd« v Podlonjerju

Pri nas smo se domenili, da bomo imeli vsaj enkrat mesečno večerni blagoslov, da bo tako več skupne molitve tudi v našem kraju. Večerni blagoslov bo vsako zadnjo nedeljo v mesecu, prvič sedaj to nedeljo 26. oktobra zvečer ob petih z naslednjim sporedom: rožni venec za misijonske namene, blagoslov s kratko adoracijo Najsvetejšega in nato barvni film, dokumentar o letošnjem slovenskem romanju v Lurd. Film je lep in zanimiv za vse, najbolj seveda za udeležence pa tudi za druge, ki so že bili v Lurdu ali bodo enkrat šli prvič. Film je kot fotograf in tehnik pripravil salezijanec g. Franc Pohajač iz Marijanišča na Opčinah.

Vabimo na obisk predvsem lurške romarje od Sv. Ivana in s Katinare, seveda dobrodošli tudi iz drugih krajev, kjer težko čakate na ponovitev tega filma v domači župniji; v zimskem času ga boste lahko videli povsod, kjer boste želeli. To nedeljo ob petih zvečer nasvidenje v Podlonjerju. V naš kraj vozi avtobus št. 35. - F. St.

Armenci ostajajo verni

Armenci so eden tistih narodov, ki so bili sosedom vedno trni v peti. Večina ozemlja armenskega naroda je v severni Turčiji, kjer pa so jih Turki leta 1917 popolnoma iztrebili. Kar se jih je rešilo pred pokolom, živijo sedaj v inozemstvu, zlasti v Sev. Ameriki.

Del Armencev je ostal v sklopu Sovjetske zveze, kjer imajo svojo republiko. Teh Armencev je dva milijona. Poglavar armenske Cerkve se imenuje »katolikos«. Sedanjji je Vasgen I. in je že obiskal papeža Pavla VI. Nedavno je bil v Londonu, kjer je izjavil, da je vernost armenskih vernikov v SZ v porastu. Danes je v sovjetski Armeniji 70% otrok krščeni, so pa predeli, kjer so krščeni vsi otroci. Armenski katoličani izdajajo tudi svoj mesečnik »Edžimiazin«. Tiskajo ga v 5.000 izvodih, stenski koledar pa v 10.000 izvodih.

Armenci so razkolniki, 200.000 pa je katoličanov. Ti imajo svojega patriarha Batianiana s sedežem v Beirutu (Libanon).

Občni zbor Slovenskega akademskega društva

V soboto 18. oktobra je bil v mali dvorani Katoliškega doma 18. redni občni zbor Slovenskega akademskega društva v Goriči. Občni zbor posameznih združenj je pomemben dogodek ne samo za društvo, ampak za našo Zvezo samo. Prav je, da vemo drug za drugega, saj vsako društvo skrbi na svojem področju in v svojem kraju za isto stvar, to je za kulturno obogatitev našega človeka.

Ko smo letos praznovali 20-letnico obstoja društva, smo se vprašali, ali ima sploh smisel nadaljevanje v takih razmerah, ko je zelo razširjena potrošniška miselnost. Prišli pa smo med letom do zaključkov, da so značilnost naše dobe majhna občestva.

Ena taka skupnost je tudi SKAD. Poleg tega se moramo dan za dnem spraševati, ali predstavlja delo, ki se mu posvetimo v določenem trenutku, res najboljše pot. Te ugotovitve so sad raznih srečanj, ki smo jih letos imeli s člani in drugimi skupinami iz Slovenije, Trsta in drugih krajev. Zato je naše delo letos spremljal trezen optimizem.

Društvo je 16. decembra pripravilo Pregarčev večer, pri katerem je bila prisotna tudi prevajalka Jolka Milič. Marca nam je L. Bratina govoril o krščanski antropologiji v E. Koebeku, maja pa se nam je predstavil A. Kobal. Običajno štetano vanje je ostal edini zabavnodružabni večer. Posvetili smo se zahtevnejšemu delu.

Veliko truda je zahtevala priprava brošure, ki je kot kronika 20-letnega delovanja morala iziti. In to predvsem, ker mora 20-letno delovanje dobiti svoj prostor v zgodovini goriškega kulturnega življenja. Primerna slavlju je bila tudi proslava.

Druga zahtevna pobuda je bila razstava dokumentov o odporništvu in pa proslava sama, pri kateri smo sodelovali s pripravo odra, recitalom, spreminjimi diapozitivni in glasbo.

Niž manj pomembnega mesta ne zavzemajo stiki, ki smo jih vzpostavili z nekaterimi še nepozanimi društvi: goriški CUG, ki je pripravljen sodelovati vsaj pri eni kulturni pobudi, verska občestva v Sloveniji, Trstu in skupine v Furlaniji, Beneški Sloveniji in Kanalski dolini.

Z drugimi društvi pa smo stike še poglobili. Sem spada v prvi vrsti tržaški SKK, ki je gostoval pri nas z igro »Skupno stanovanje«, njegov član Marijan Jevnikar pa je decembra 1974 prikazal tri svoje filmske posnetke. Te stike podčunujemo, tudi nehoti, vendar bi se morali zavedati, da poleg osebne obogatitve igra tu veliko vlogo sporočilo o našem delovanju in življenju, ki prodre med te skupine.

Tretja pomembna stran takih srečanj je opora, ki jo lahko dobijo v nas društva, ki delujejo v slabših razmerah (v Ukvah, v Benečiji). Poleti smo še pripravili žabniške počitniške razgovore. Dnevi so privabljali veliko mladine, da še nikoli tako, in so temu vzporedno vzbudili precej hrupa. Po našem mnenju je bil hrup neumesten, kar smo tudi povedali na sobotnem večeru. In še prispevek k posvetu o slovenskem šolstvu, ki ga je pripravil SLORI v Trstu v letošnjem septembru.

Več sodelovanja je bilo letos med odborom in člani ter drugo mladino, kar se je tudi poznalo pri delu. Seje so bile javne in dobro obiskane. Dva člana sta stopila v odbor Goriške Mohorjeve druž-

be, pri Katoliškem glasu je redno prisoten naš predstavnik, sami pa sodelujemo s prispevki. Član društva je postal upravnik kočice sv. Jožefa v Zabnicah, člani pa mu pomagamo pri upravi. Se vedno zbiramo na sedežu revije in časopise, podpisujemo jamstva za državno knjižnico, o božiču se spomnimo vseh predavateljev z voščili, naših odlikovanih ljudi pa s čestitkami.

Pri letošnjem delovanju smo zašli v finančne teežave in pomagati smo si morali, kot smo vedeli in znali.

Positivna je bila razprava o srednješolski mladini ali drugi mladini istih let, ki nima ustreznega samostojnega združenja. Temu vprašanju bomo posvetili kasneje širši sestanek.

Ob koncu naj izrazimo še zaupanje novoizvoljenemu odboru, naj ga spremlja pri delu veselje in vztrajnost. Koristno in dobro opravljeno delo se bo pa samo hvalilo. - eta

Razstava Bolaffievih del v palači Attems

Tržaška občina je pred kratkim izdala obširno knjigo »Vittorio Bolaffio 1883-1931«, v kateri so barvni posnetki umetniških del tega pomembnega goriško-tržaškega slikarja. Uvodno besedo z naslovom Ricordi di Vittorio Bolaffio je prispeval znani Antonio Morassi.

Posnetki del so razdeljeni po naslednjih poglavjih: portreti, mesto in dežela, potovanje v Indijo, pristanišče, risbe, album. V poglavju album so zbrani tudi mnogi dopisi, zanimivi posebno za bibliografijo.

Slikarjevo delo je bilo predstavljeno zastavnikom likovne umetnosti, zbranim konec septembra na srednjeevropskem srečanju v Goriči. Do konca tega meseca pa je še odprta v palači Attems na Kornu razstava Bolaffievih del.

Ustanova za srednjeevropska srečanja je pravkar izdala že peti zvezek o delu goriškega filozofa, pesnika, pisca in slikarja Karla Michelstaedterja, in sicer knjigo o njegovem slikarskem delu. Knjigo je uredil in pripravil prof. Campailla z univerze v Genovi.

»Opera grafica e pittorica«, peti zvezek o Michelstaedterju šele danes odkriva izrednega duha njegove osebnosti, goriškega mladeniča judovskega rodu na pragu našega stoletja. Zrtev duhovne krize, ki ga je zajela, je leta 1910 napravil samomor.

S tem delom bo izkropana iz pozabe pomembna goriška osebnost, za Gorico pa novo pričevanje, da so se v preteklosti na njenem območju križale poleg narodnostnih tudi idejne in kulturne silnice iz Sredozemlja in srednje Evrope.

Ljudje

Zdenka Hrovatin in Pavel Sedmak, kotalkarja openskega društva Polet, sta se udeležila državnega prvenstva v umetniškem kotalkanju v Pordenonu in osvojila odlično drugo mesto.

Marijan Kravos, mladi tržaški umetnik (rojen 1948, leta 1973 je dokončal v Ljubljani umetnostno akademijo), je odprl razstavo grafik v galeriji »Corsia Stadion« in se tako prvič predstavil tržaškemu občinstvu; razstava bo odprta do 23. okt.

njih kapelo v baraki št. 26.

Poleg karmeličanskega samostana in samostanske cerkve so nemški katoličani na severnem koncu taboriščne ceste zgradili iz surovih kamnov, ki so jih nabrali v reki Isar, katera teče skozi München, kapelo Kristusove smrtno groze, ki je 13,6 m visoka in 14,2 m široka.

Svojemu namenu je bila izročena 5. avgusta 1960 ob mednarodnem evharističnem kongresu v Münchnu. Ob navzočnosti 43.000 udeležencev kongresa jo je prav tako blagoslovil že omenjeni škof Neuhausler.

Ob kapeli stoji samostojen zvonik. Zvon so poklonili nekdanji zaporniki iz Avstrije. Vsak večer vabi s svojim glasom k molitvi in spominu na žrtve tega taborišča. Čeprav tega taborišča ni več, obstajajo pa še druga. Pisatelj Solženicin je nanje pogumno opozoril. Prav je, da nismo enostranski in mislimo tudi na trpne, ki hirajo po taboriščih širom Sovjetske zveze.

In še enega ne pozabimo: oče kazenskih taborišč je Stalin, predstavnik drugega sistema, ki se je izkazal prav tako nečlo-

tržaške novice

Slovenska prosveta v novi sezoni

Na sedežu Slovenske prosvete v Trstu se je v torek 14. oktobra sestala širša odbor te organizacije in razpravljala o delu v tekoči sezoni. Predstavniki krajevnih društev so se domenili za nekatere skupne pobude, ki jih bodo izvedli v tej sezoni, govor je bil tudi o tekmovanju »Mladi oder«, katerega so se lani udeležila štiri društva, in ki bo letos ponovno razpisano.

Društva so se nadalje domenila, da vsaj en večer posvetijo nedavno preminulemu slikarju Tonetu Kralju. Kjer bo mogoče, bodo tudi pripravili razstavo del, ki so pri nas dosegljiva. Glede napovedanega spominskega obeležja, ki bi ga morali postaviti letos septembra na Re-pentabru, je predsednik poročal, da je bilo iz tehničnih razlogov preneseno na prihodnjo pomlad.

Sestanek so sklenili z razpravo o nekaterih notranjih organizacijskih vprašanjih. Izražena je bila želja, da bi se v delo krajevnih društev vključili mladi in da bi se med seboj bolj povezali, ker le tako bo mogoče uresničiti nekatere širše pobude kot sta bili na primer svečanosti v Gonarsu in v Rižarni.

To so seveda bistvena organizacijska vprašanja, katera bo moral prenesti občni zbor, ki bo v začetku prihodnjega leta.

Število vpisanih

Dokončni podatki o številu vpisanih na slovenske šole vsih vrst in stopenj na Tržaškem pričajo o razveseljem porastku. Letos je vseh vpisanih 2.785, lani pa 2.600. Številke za posamezne šole so sledeče: osnovne šole 1.329 (lani 1.336), srednje šole 790 (723), industrijska poklicna šola 65 (45), učiteljske 129 (101), trgovski tehnični zavod 206 (186), znanstveni licej 180 (184), klasični licej 49 (66), tečaj za vrtnarice 37 (19).

XIV. Slovenske športne igre

Pretekli teden so se zaključile Slovenske športne igre. Trajale so približno mesec dni, nastopilo pa je nad 800 tekmovalcev s Tržaškega in Goriškega, ki so se pomerili v 19 športnih panogah.

Ta množična manifestacija zamejskega športa, ki se ponavlja vsaki dve leti in je bila letos že 14. zapovrsti, je tudi to pot uspela. Vendar je bilo opaziti neko utrujenost, ki se je izrazila v upadu števila udeležencev in v zmanjšanim prizadevanju društev. Na prejšnjih igrah je šlo zlasti za to, da bi zajeli čim več takih tekmovalcev, ki se sicer med letom nikjer ne udeležujejo. Letos je bilo tega manj in to je škoda.

29. oktober v Društvu slovenskih izobražencev

V ponedeljek 20. oktobra je bil začetni večer v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu. Verjetno ne bi mogli izbrati bolj posrečenega programa kot je bil na sporodu: bilo je govora o 30-letnici obnove slovenskega šolstva na Primorskem.

Po uvodnem predavanju prof. Jožeta Peterlina o vzdušju tistih dni pred tridesetimi leti je prof. dr. Anton Kacin govoril o začetkih slovenskega šolstva na Primorskem, kjer je on sam sodeloval.

veški kot nacizem. Še več bi lahko rekli: Hitler se je učil pri Stalinu in nacizem je brat komunizma. Rjava ali rdeča barva, oboje izhaja iz diktature in sloni na teptanju osnovnih človeških pravic.

EKUMENSKI ŽIVLJENJSKI CENTER

Po ogledu dachauskega taborišča smo zavili na cesto, ki pelje proti Augsburgu. Tam naj bi prenočili.

Augsburg je tretje največje mesto na Bavarskem. Danes šteje 260.000 prebivalcev. Mesto je polno zgodovinskih spomenikov in v raznih stogih zgrajenih stavb. Je univerzitetno mesto, kar mu je v vseh dobach dalo poseben pečat. V njem se je med drugimi slavnimi možmi rodil tudi veliki glasbenik Mozart.

Njegova preteklost sega v leto 14. pr. Kr. Takrat ga je ustanovil cesar Avgust kot vojaško oporišče. Njegova lega ga je napravila za važno cestno križišče. V rimskem času se je po svojem ustanovitelju imenovalo Augusta. Zlasti okrog stolnice, ki je vredna ogleda, je najti ostanke iz rimskih časov. Mogočen je tudi rotovž, tj.

V neki skromnosti je svoje ime kar zamolčal, a je gotovo doprinesel zelo velik delež, posebno pri organizaciji šolstva na Goriškem. Za njim je govoril prof. Maks Sah, ki je navedel pot od prvih začetkov pa do sedanjega ureditve, ki še vedno trajajo.

Po predavanjih se je vnela živahna debata, v katero so posegli zlasti tisti, ki so bili morda tedaj študentje, niso pa vedeli za ozadje, v katerem je rasla naša šola. Če jo bomo ljubili in če se je bomo odklopili z enako voljo kot je bila ustvarjena, potem bo tudi obstala.

Ob koncu je predsedujoči časnikar Saša Martelanc naznanil, da bo prihodnji sestanek 27. oktobra in bo posvečen 29. oktobru 1918, trenutku, ko smo dobili Slovenci svojo državo. O tem pomembnem zgodovinskem dogodku bo govoril časnikar Franc Jeza. Začetek ob 20.15.

Pivovarne Dreher v dolinsko občino ne bo

Zadnje mesece se je mnogo govorilo in pisalo, da namerava holandska družba, ki je odkupila pivovarno Dreher v Trstu, zgraditi nov obrat na industrijskem področju v dolinski občini. O tem se je razpravljalo tudi na javnem sestanku v Boljuncu meseca avgusta, ki ga je sklicala dolinska občinska uprava. Tržaški tednik »Il Meridiano« pa je pisal, da je občina Dolina že dala povoljno mnenje za postavitev nove pivovarne.

Politične stranke in slovenski tisk so različno komentirali novico o zgraditvi nove pivovarne na področju hriba Sv. Roka (Koromačnika). Tako so se svetovalci Slovenske skupnosti v dolinskem občinskem svetu izrekli proti temu, da se

V nedeljo 26. oktobra bo nastopil v Marinijem domu pri Sv. Ivanu v Trstu »Slovenski oder« z Dobričaninovo veseloigro

»SKUPNO STANOVANJE« VABLJENI!

to področje prepusti industrializaciji.

Tržaški list »Gospodarstvo« je temu problemu pred tedni posvetil veliko pozornost ter se odločil izrekel proti industrializaciji hriba Sv. Roka v korist velekapitalističnih družb ter v izključno škodo naše narodnostne skupnosti.

Pred kratkim pa je enotna federacija tržaških sindikatov CGIL, CISL in UIL posredovala novico, da so se holandski lastniki pivovarne Dreher premislili ter odpovedali zgraditev nove pivovarne pri Boljuncu.

Upajmo, da se sedaj ne bo kdo našel in začel zagovarjati stališče, da je treba vabiti pivovarno Dreher, naj pride v dolinsko občino.

Če je namreč pivovarna »snažna« industrija, lahko ostane v mestu, če jo pa hočejo preseliti v dolinsko občino, da se meščani rešijo smrada, potem imajo tudi dolinski občani ne samo pravico, ampak dolžnost povedati svoje mnenje in se upirati postavljanju nadaljnjih tovarn in »smrdljivih« še posebno. - Občan

Letošnji praznik vernih duš

Katoliška Cerkev obhaja 1. novembra praznik vseh svetnikov, 2. novembra pa spomin vseh vernih rajnih. Če je 2. november prišel na nedeljo, se je v preteklosti spomin umaknil nedelji in se je zato praznoval 3. novembra. Prvič, odkar je v veljavi novi bogoslužni koledar, bo letos spomin vseh vernih na nedeljo 2. novembra. Ker je po novem ta spomin v stopnji slovenskega praznika, bodo vse maše na to nedeljo za rajne. Po novem misalu se maše za rajne po obredu v ničemer ne razlikujejo od ostalih maš.

Šolski problemi na Goriškem

Šolski odbor v Goriči se je sestel v četrtek 16. oktobra in se porazgovoril o številnih perečih problemih, ki tarejo slovenske šole v Goriči. Predvsem je vzel v pretres ukinitve 4. razreda na Trgovski šoli. Navzoči so enodušno obsodili ravnatelj in višjih šolskih oblasti, ki so temu edinemu slovenskemu strokovnemu zavodu v Goriči odvzele možnost, da nudi dijakom celotno strokovno izobrazbo ter jih usposobi tudi za nadaljnje študije na univerzi. V zvezi s tem so se odločili, naj se nadaljuje akcija za preusmeritev zavoda iz strokovnega v tehnični zavod zunanjetrgovinske smeri.

Potem so razpravljali o stanju poslopij slovenskih šol v Goriči. Vsa poslopja so že stara, saj so bila zgrajena ob koncu preteklega in v začetku zadnjega stoletja. Vsa leta po zadnji vojni ni nihče na njih opravljal kakih večjih popravil. Ni storila občina, ki ima poslopja v najemu, ni storil lastnik, ki najemnino pobira.

Zato je prišlo do tega, da so oblasti prepovedale nadaljnjo uporabo telovadnice v šoli v ul. Randaccio, ker ne odgovarja higijenskim predpisom. Prav tako kričijo po modernizaciji vse higijenske naprave na naših šolah.

Zaradi tega so navzoči sklenili, da se mora začeti akcija, naj se goriška občina odloči in pripravi vse potrebno, da se vsaj v teku prihodnjega poletja uredijo

šolska poslopja, da bodo kolikor toliko odgovarjala potrebam sedanjega časa. Saj grozi nevarnost, da bo higijenski urad enostavno prepovedal uporabo poslopij za šolsko dejavnost. Kaj bo potem?

Prav zaradi tega je nujno, da goriška občina pristopi k izvajanju načrta za gradnjo novih poslopij za slovenske šole v ulici Campi. Tam je predvideno, da bodo imeli sedež otroški vrtec, osnovna šola in trgovski zavod, ki bi moral biti združen s telovadnico. Za gradnjo otroškega vrtca so že pripravljene načrti in nakazan denar. Zakaj se ne začne vsaj s temi deli? Kako so potrebni novi šolski prostori, je razvidno tudi iz tega, da bo tečaj za vrtnarice v popoldanskih urah, ker ni prostorov dopoldne.

Nujno potrebna so tudi poslopja za enotno srednjo šolo v ul. Randaccio in za osnovno šolo ter vrtec, ki se vsi stiskajo v dveh starih poslopih. Z nekoliko več dobre volje od strani pristojnih oblasti bi se problemi slovenske šole lahko začeli reševati.

Ker pa te dobre volje ni opaziti, so navzoči sklenili, da se vse učno in neučno osebje slovenskih šol na Goriškem ter dijaki pozovejo k enodnevni stavki v soboto 25. oktobra. Naj bi ta stavka, ki je tako zelo upravičena, našla solidarnost vse slovenske javnosti, zlasti še vseh šolnikov.

JOZE JURAK

Ekumensko potovanje po južni Nemčiji

(6)

Muzej še daleč ni popoln, a dá obiskovalcu dovoljno sliko o nečloveškem sistemu, ki je hotel zavladati nad svetom. Podzavestno smo po ogledu teh prostorov čutili potrebo, da se zberemo ob Kristusovem oltarju in prisostvujemo daritvi sprave.

Sešli smo se v cerkvi Kristusove Rešnjice Krvi, ki jo upravljajo že omenjene karmeličanke. Posvetil jo je 22. novembra 1964 pomozni škof Johannes Neuhäusler iz Münchna, ki je bil v letih 1941/45 sam zapornik v tem taborišču.

Zgradili so jo nemški katoličani v želji, da prispevajo k zadoščevanju tega, kar so njih brezsrčni rojaki storili hudobije v letih 1933/1945. V cerkvi je tudi kip dachauske Matere božje, ki so jo salvatorijanci iz Sudetov poklonili duhovnikom za

ekumenski molilnica. Tako katoličani kot evangeličani se poslužujejo obojnih prostorov. Duh stupnosti, ki je Kristusov duh, jih povezuje.

Cutili smo, da je nad krajem božji Duh, ki veje kakor hoče in koder hoče. Zdelo se nam je, da je vstala prva Cerkev, ki je bila polna molitve, bratske ljubezni in dobrih del. Ottmaring nas je navdušil in in ob enem duhovno poživil. Kristusova Cerkev ni v zatonu. Pred njo so nove razsežnosti, nova obzorja.

Noč je že bila, ko smo dospeli v Augsburg. Ostal je le še čas, za namestitev v hotelu in za večerjo. V recepciji nas je sprejelo dekletje iz Medžimurja v Jugoslaviji. Kasneje smo se kar navadili, da smo po restavracijah srečavali ljudi iz naših krajev.

Nemci brez tuje pomoči že ne zmorejo več peljati svojega gospodarstva. Brez Hitlerja in osvajalnih vojn so postali »Herrenvolke« — gosposko ljudstvo. Nemška marka je zasenčila dolar. Trideset let po izgubljeni vojni je Nemeč s svojimi proizvodi in kot turist preplaval ves svet.

(Drugič naprej)

goriške novice

Seminar Slovenske skupnosti v Steverjanu

Preteklo nedeljo je imela Slovenska skupnost v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji svoj drug študijski seminar. Prejšnji mesec so se člani slovenske politične stranke zbrali v Ovčji vasi in v dvodnevem srečanju pretresli vrsto važnih političnih ter idejnih vprašanj. Sedaj pa je bil seminar posvečen specifični temi o odnosih med Slovensko skupnostjo in drugimi strankami. Udeleženci seminarja so vzeli v pretres vlogo Slovenske skupnosti v deželni okviru ter podčrtali njeno avtonomijo. Slovenska skupnost se vsak dan sooča z vsedravnimi strankami in mora zato imeti do njih jasno stališče. Njeni odnosi morajo predvsem temeljiti na popolni enakopravnosti, poleg tega pa morajo sloneti na osnovah statuta Slovenske skupnosti.

Seminar je vodil predsednik deželne Slovenske skupnosti Mirko Spacapan, daljši uvodni poročili pa sta imela oba pokrajinska tajnika, Rafko Dolhar za Trst in Damjan Paulin za Gorico. Deželni tajnik Drago Štoka je podrobno osvetlil zlasti zadnje razpote v deželni politiki in poročal o krizi leve sredine, ki je zajela tudi deželno upravo. Razvila se je plodna in živahna razprava, iz katere je izzvenela odločna politična volja po vedno večji uveljavitvi Slovenske skupnosti v vsej deželi ter po njeni vedno jasnejši programski usmeritvi.

Udeleženci števerjanskega seminarja so tudi razpravljali o bodočem deželni glasilu Slovenske skupnosti, ki naj bo odraz dela in življenja naše politične stranke. Vsi so soglasno ugotovili nujnost tiskovnega organa, ki je nenadomestljivo informativno sredstvo vsake politične stranke.

Nedeljski seminar v Steverjanu je ponovno potrdil pravilnost enotne deželne organizacije Slovenske skupnosti, ki se je osnovala na majskem kongresu v Devinu. V tem smislu bo tudi deželno tajništvo nadaljevalo z začetimi akcijami in dajalo pobude za nove načrte.

Reforma italijanske televizije

V zvezi z reformami in novostmi, ki se predvidevajo v okviru italijanske televizije, je glavni svet Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici na izredni seji dne 8. septembra 1975 z odobravanjem vzel na znanje, da misli državno vodstvo RAI-TV vpeljati tudi televizijske oddaje v slovenskem jeziku.

Vendar želimo pri tem opozoriti na nevarnosti, da se pri sestavljanju programov za te oddaje ne vpleje kaka politična ali ideološka diskriminacija. Zato želimo, da bi bodoče TV oddaje za slovensko prebivalstvo v Italiji bile ideološko odprte, politično široke in da bi zajemale celotno ozemlje, kjer prebivajo Slovenci v mejah italijanske republike, to se pravi od Trsta prek Goriške in Slovenske Benečije do Kanalske doline. Le v takem primeru bodo slovenske TV oddaje dosegle svoj namen.

Istovčasno pozivamo vse odgovorne pri vodstvu RAI-TV, da pritegnejo k formi-

ranju programov bodočih televizijskih oddaj za Slovence osebe, ki bodo pristojne in ki bodo zastopale vse politične in zlasti kulturne komponente slovenskega prebivalstva v Italiji. Na ta način se bo ohranil pluralistični značaj novih oddaj in bodo te v resnici zapeševale »dejavnosti in pobude, ki se tičejo kulturne zakladnice jezikovnih manjšin« (le attività e le iniziative riguardanti il patrimonio culturale delle minoranze linguistiche), kot pravi deželni zakon z dne 2. julija 1969, štev. 11.

V upanju, da bo vodstvo RAI-TV upoštevalo navedene naše želje in predloge, izražamo svoje spoštovanje.

Gorica, 8. septembra 1975

Dr. Kazimir Humar, predsednik
Dr. Silvan Kerševan, tajnik

Število vpisanih na slov. šolah

Vpis otrok v slovenske osnovne šole na Goriškem je letos naslednji (v oklepaju število učencev v lanskem šolskem letu): Gorica: ul. Croce 99, ul. Randaccio 61, skupno 160 (145); Pevma 34 (28); Podgora 22 (24); Štandrevž 56 (56); Steverjan 45 (42); Skriljevo 1 (2); Štmaver 4 (6); Plešivo 4 (3).

V goriškem didaktičnem ravnateljstvu je torej letos vpisanih 326 otrok, lani 306. Porast je 20.

Sovodnje 59 (49); Rupa-Peč 40 (33); Vrh 17 (20); Doberdob 77 (76); Jamlje-Dol 36 (41).

Skupno v doberdobskem didaktičnem ravnateljstvu 229 otrok, lani 219. Porast znaša 10.

Na vseh osnovnih šolah na Goriškem je letos vpisanih 555 otrok, lani 525. Število je naraslo za 30 otrok.

Če analiziramo te številke, vidimo, da stalno narašča število slovenskih otrok na obeh osnovnih šolah v Gorici. Razlog za to je predvsem v tem, da se v mesto selijo mlade družine s podeželja. Drugi razlog pa je gotovo tudi ta, da se razne zaspane goriške družine začnejo zavedati dejstva, da slovenska šola nudi otrokom večje možnosti za zaposlitev doma kot pa italijanska šola. Zaradi vedno večjega obiska je zmeraj bolj nujno, da slovenske osnovne šole in otroški vrtci v mestu dobijo tudi ustrezne šolske prostore. Če so morda nekateri na goriški občini tiho računali, da se bomo Slovenci v mestu asimilirali in ne bomo potrebovali novih šolskih poslopij, lahko sedaj ugotovijo, da so se ušeli. Število naših otrok stalno raste in iz vpisa v otroških vrtcih je sklepati, da bo raslo njih število tudi v prihodnje.

Tudi na vaseh vidimo, da število vpisanih otrok skoro povsod počasi, a stalno narašča. Npr. v šolskem letu 1973-74 je bilo vseh otrok na slovenskih osnovnih šolah 503; leta 1974-75 pa 525; letos 555. V treh letih je torej zraslo število za 52 otrok. Takšen porast vzbuja lepo upanje tudi za naprej.

Sovodnjska občina o prosti coni

Znano je, da je zakon o prosti coni, ki je zadeval goriško in sovodnjsko občino, zapadel. Treba je zato pripraviti

V nedeljo 26. oktobra ob 16. uri bo v Katol. domu v Gorici

prireditve v korist misijonom

Nastopila bo števerjanska mladina z Govekarjevo ljudsko igro

»LEGIONARJI«

Pred igro in v odmorih bo na dobitkih bogat SREČOLOV v korist misijonom.

predlog in osnutek za novega.

S tem v zvezi se je 16. oktobra sestala izredna seja svet občine Sovodnje. Pripraviti in odobriti je bilo treba tudi resolucijo, ki naj bi bila poslana tako predsedniku vlade kot zastopnikom političnih strank.

V resoluciji je rečeno, naj bi novi zakon o prosti coni veljal za dobo 15 let. Novost v tej resoluciji je predlog, naj bi prosta cona obsegala vse ozemlje goriške in sovodnjske občine, torej tudi vse predele na desnem bregu Soče na Majnici. S tem bi bila dana možnost graditi gospodarske objekte tudi na tem področju. Resolucija še pravi, naj bi po novem zakonu imela besedo o prosti coni tudi občina Sovodnje, to je, imela naj bi svojega predstavnika v vseh krajevnih upravah, kjer gre za prosto cono.

Na koncu se je svetovalec manjšine Branko Černic pozdravil novega tajnika sovodnjske občine, ki je prvokrat vodil sejo, dr. Jožka Prinčiča. Dejal je, da je veselo dejstvo, ko je prvič v zgodovini sovodnjske občine domačin prišel na to pomembno mesto. To vpliva upanje, da bo delo v korist občine še uspešnejše.

»V imenu skupine Slovenske skupnosti in v imenu občanov, ki jih imamo čast zastopati — je dejal Branko Černic — vas iskreno pozdravljamo in izražamo toplo željo, da bi zastavili svoje mlade moči v dobrobit slehernega domačina ter ob opravljanju nesebičnega dela ostali med nami še dolga leta. Istovčasno se zahvaljujemo dosedanjemu tajniku dr. Stefanu Bukovcu za izvršeno delo in mu želimo obilo uspeha na novem delovnem mestu.«

Novi tajnik dr. Jožko Prinčič, se je za izrečene pozdrave toplo zahvalil in med drugim dejal, naj bi ostale slovenske občine sledile zgledu sovodnjske in si oskrbele tajnika slovenskega rodu. - R. D.

Prva letošnja premiera SSG

Z uprizoritvijo Leskovecve drame »Dva bregova« je Stalno slovensko gledališče v Trstu stopilo v svojo trideseto sezono. Premiera je bila v sredo 16. oktobra v Kulturnem domu.

»Dva bregova« je drama iz življenja beračev, ki jo je leta 1928 napisal Anton Leskovec. To je tudi najbolj znano delo tega slovenskega dramatika, ki se je rodil leta 1891 v Skofjji Loki, umrl pa leta 1930. Dva bregova sta svet beračev na eni strani, svet gospode na drugi, med obema pa ni prehoda.

Delo je režiser Jože Babič temeljito predelal in prikrojil današnjemu gledalcu. Rezultat je vsaj zanimiv in reči moramo, da ga je občinstvo ugodno sprejelo. Pri-znanja so bili deležni tudi igralci in nosilec glavne vloge Anton Petje, ki je prikazal lik Macafurja, kralja beračev. Vsklajena z značajem igre je bila scena Demetrija Ceja, važno vlogo pa je imela tudi glasba, za katero je poskrbel Aleksander Vodopivec.

Misijonska nedelja v Gorici

Misijonska misel je še vedno živa med našimi ljudmi. To je dokazala tudi letošnja misijonska nedelja. Po cerkvah so pri vseh slovenskih mašah verniki premajali kot nagrado za svojo velikodušnost do misijonom brošuro »Misijonska nedelja 1975«, ki je tudi letos zelo pestra in zanimiva. Seznanja nas z misijonskim vprašanjem, z delovanjem duhovnikov in laikov na tem področju, s statistikami in lepo novelo misijonarja Jožeta Cukaleta iz Indije »Kristus je bil močnejši«.

Letos je bil med nami misijonar p. Stanko Pavlin iz Hongkonga. Maševal je v cerkvi sv. Ignacija na Travniku ter imel tudi priložnostni govor. Prav tako je govoril v isti cerkvi pri popoldanski uri molitve za misijone. Povedal nam je lepe misli, kako smo tudi mi vsi dolžni, da pomagamo ljudem Tretjega sveta, da se zanimamo za njihove probleme, kajti vsi smo eno samo Kristusovo telo.

Po blagoslovu na Travniku je bil v Katoliškem domu večer, posvečen misijonom. Misijonar Pavlin nam je pokazal filme iz življenja njegovega zavoda v Hongkongu, kjer se šola 2.000 gojencev. Šolo vodijo salezijanci in misijonar Pavlin ima na tem zavodu veliko odgovornost in skrb, saj je njegov ravnatelj.

G. misijonar Pavlin bo ostal v Gorici še ves mesec, zato ga bomo videli še prihodnjo nedeljo, ko bo v Katoliškem domu misijonska prireditve z bogatim srečolovom. Vse toplo vabimo, da se te prireditve udeležijo.

OBVESTILA

Združenje cerkvenih pevskih zborov vabi na sejo, ki bo v ponedeljek 27. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma.

»Večer plesov in pesmi« je nastov prireditve, ki bo pod pokroviteljstvom SPZ v soboto 25. oktobra ob 20.30 v telovadnici na Kornu v Gorici. Nastopili bodo: folklorna skupina »Stu ledi« iz Trsta, narodno-zabavni ansambel »Lojze Hlede« iz Steverjana in folklorna skupina »Sovodnje«.

Glasbena matica - Trst vabi na prvi abonmajski koncert sezone, ki bo v soboto 25. oktobra ob 21. uri v Kulturnem domu. Nastopil bo orkester Glasbene matice pod vodstvom O. Kjudra s sodelovanjem mezzosopranistke Nore Jankovič. Na sporedu so skladbe Glucka, Martuccijsa, Sivic, Škerjanca in de Falle. Rezervacija in prodaja vstopnic ter abonmajev v pisarni Glasbene matice (ul. R. Manna 29, tel. 418605) ter eno uro pred koncertom pri blagajni Kulturnega doma.

Ugledna družina s tržaškega Krasa si želi pošteno in prijazno družinsko pomočnico (do 55 let) za oskrbovanje dveh starejših in bolehnih oseb. Plačilo po dogovoru potom Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18, tel. 83177

DAROVİ

Za Alojzijevišče: ob 25-letnici smrti Francita Bratuža daruje Z. S. 25.000; N. N. 10.000; N. N. 2.000; ob 25-letnici smrti dr. Mirka Brumata in ob tretji obletnici smrti Pavle Makuc daruje bivša družbenica 10.000; družina Bratuž v spomin pok. prof. Rada Bednarika 10.000 lir.

Ob 40-letnici poroke darujeta Slava in Pepi Bandelj za Katoliški glas, Alojzijevišče, Zavod sv. Družine in za slovensko župnijo po 2.000 lir.

V tiskovni sklad Katol. glasa: Lija Stopar v spomin Anice Zorko 2.000; J. V. iz Rojana v spomin Gabrijela Masten 2.500 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Udovič Marko, Peter in mama v spomin prijateljca Androta Cok 10.000; M. Parovel v spomin na pok. očeta 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija in Marko v spomin A. Coka 10.000; J. V. v spomin Gabrijela Masten 2.500 lir.

Za slovenske misijonarje: Pina Piščane v spomin Anice Zorko.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih). Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 26. okt. do 1. nov. 1975

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Zlata ptica«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 14.30 Nedeljski vestnik. 16.00 Sport in glasba. 17.00 »Igra o grešnem puntarju«. 18.15 Nedeljski koncert. 19.00 Folk iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Baletna glasba. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba za lahko noč.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert 19.10 Drevo ob Soči. 19.20 Za najmlajše. 20.35 »Vaški vedež«, operna enodejanka. 21.55 Sanjajte z nami.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Deželni koncerti. 19.10 Družinski obzornik. 20.35 Simfonični koncert. 21.55 Filmska glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Dopisovanje Savio-Cop. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Tako bomo odšli«, enodejanka. 21.25 Skladbe davnih dob. 21.45 Glasba v razvedrilo.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.55 Priljubljeni pevci. 19.10 Slovenska povojna lirika. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 22.10 Nocoj plešimo.

Sobota: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Dobri lajnars«. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30 Popoldanski koncert. 15.45 Avtoradio. 16.00 Nabožni navdih v glasbi. 17.00 Skladatelji nacionalnih šol. 18.00 Arije in samospevi. 18.30 Simfonična glasba. 19.10 Liki iz naše preteklosti. 19.20 Andrés Segovia podaja Bacha. 19.40 Pevska revija. 20.30 Teden v Italiji. 20.50 »Apokalipsa«, enodejanka. 21.30 Koncert Zagrebških solistov 22.15 Hubert Bergant.

SPOMIN NA RAJNE IN ŽRTVE DRUGE SVETOVNE VOJNE

Rajnm na goriškem pokopališču se bo Zveza slovenske katoliške prosvete poklonila na Vse svete 1. novembra dopoldne. Pevci in drugi naj se zberejo točno ob 10.30 pred vhodom na pokopališču.

Naslednji dan, v nedeljo 2. novembra se zberemo v Gonarsu pred cerkvijo ob 14. uri, kjer bo po možnosti sv. maša, nakar krenemo na pokopališče, kjer bo polaganje vencev na grobove umrlih internirancev.

LJUBLJANSKA TV

Spored od 26. okt. do 1. nov. 1975

Nedelja: 9.45 »Jane Eyre«. 10.40 Otroška oddaja. 11.30 Koncert ob dnevu OZN. 13.55 Nedeljsko popoldne. 16.40 Košarka Bosna: Rabotnički. 18.20 Eskimsko poletje. 20.05 »Gruntovčani«. 21.05 Islandija ni Koromandija. 21.35 Sport.

Ponedeljek: 17.15 Medvedek Pu. 17.35 Carobna žoga. 18.05 Naši zbori: Zagorje. 18.40 Študij na univerzi. 20.05 »Izgnubljeni sin«. 22.05 Kratek film.

Torek: 17.35 Tjulnji. 17.45 »Mati«. 18.15 Veliki živalski vrtovi. 18.45 Otok pri Dobravi (Gutenwerth). 21.15 Ana Karenina.

Sreda: 17.20 Klovn Ferdinand. 18.40 Po sledih napredka. 20.05 »Tujci«, film. 22.25 Nogomet CSSR: Anglija.

Četrtek: 16.25 Košarka Radnički: Partizan. 18.15 Mikrobi in ljudje. 20.05 »Isto noč«, film.

Petek: 17.25 Mladinski film. 18.10 Srečanje okteta. 18.45 Steklo v arhitekturi. 20.40 »Kojaks«, film.

Sobota: 13.55 Nogomet Čelik: Hajduk. 18.15 Kje je resničnost. 19.55 »Derviš in smrt«, film.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

51. svetovni dan varčevanja

31. OKTOBER 1975

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

UPRAVLJANA SREDSTVA PREKO 7 MILIJARD LIR

RAZVOJ PORASTA VLOG:

1965	846.717.397
1970	1.814.501.201
1975 (15. oktobra)	6.331.126.537

NUDIMO VAM:

Vse bančne operacije in usluge
Kredite in hipotekarna posojila
Menjalnico
Poslovanje s tujino

Tržaška kreditna banka je tvoj zavod, poslužuj se ga!

TRST
Telegr.: Bankred

Ul. Fabio Filzi, 10
Tel. 61 - 446 - Telex: 46264